

Terugkoppeling Plenair debat Plannen voor de reorganisatie van de Belastingdienst¹

Datum: 21 januari 2020

Aanwezig: Minister-president Mark Rutte, minister van Financiën Wopke Hoekstra

Toon en belangrijkste thema's:

- Naast de versterking besturing Belastingdienst – zowel politiek als ambtelijk (ontvlechting) – kwamen CAF en gesprekken met ouders, het toeslagenstelsel en de rol van de ABD en handelen van ambtenaren prominent aan de orde. De Kamer was kritisch over de risico's die de ontvlechting met zich mee kan brengen en heeft mede via moties verzocht hier goed oog voor te houden.
- De Kamer blijft een het belang van een snelle en goede afhandeling voor gedupeerde ouders bij de Kinderopvangtoeslag onderstrepen.

Toezeggingen

Door MP

1. Toezegging aan het lid Omtzigt dat een tussenstand van de stand van zaken m.b.t. de afwikkeling van de toeslagenaffaire, voor de zomer naar de Kamer zal worden gestuurd. In overleg tussen AZ en MinFin.
2. Toezegging aan het lid Van Weyenberg dat in de discussies over de herziening van het toeslagenstelsel de opdrachtgever voortaan ook aan tafel zit, en dat er in die discussies niet op voorhand 'klemmen' worden gezet, dat er zonder taboes gediscussieerd kan worden over de mogelijkheden toekomst toeslagenstelsel.
3. Toezegging aan het lid Omtzigt dat de regering reflecteert op de toeslagenaffaire en de lessons learned en deze zal delen met de Kamer.
4. De minister-president zal als formateur een brief schrijven hoe de taakverdeling van de twee staatssecretarissen zal worden ingevuld.

Door de minister van Financiën

1. Toezegging aan het lid Ladders dat aan de nieuwe staatssecretarissen wordt doorgegeven dat de lijn die is ingezet voor de Kerst, nl. de menselijke maat voor ogen houden, doorgetrokken wordt.
2. Toezegging aan het lid Omtzigt om de Kamer middels twee brieven te informeren over 1) hoe het kabinet reflecteert op de aanwijzingen o.a. vanuit 5 Hoge colleges van Staat, met daarin een alomvattender reflectie op de vraag hoe dit kon gebeuren, hoe de signalen gemist konden worden en wat de lessons learned zijn; en 2) een statusoverzicht met daarin waar het kabinet staat betreft de verschillende groepen in het dossier, betreft de aanbevelingen van de Commissie Donner, met de zaken die de komende weken nog uit te sorteren zijn en betreft de opvolging van de gesprekken met de ouders. Toegezegd is dat deze brieven niet de donderdag voor het zomerreces worden verstuurd, maar eerder. Niet is toegezegd door wie deze brieven worden verstuurd, wel is toegezegd dat er 'kabinetsbreed' naar deze brieven wordt gekeken (*Hangt waarschijnlijk samen met toezegging 1 en 4 van de Minister-President*).
3. Snel heeft reeds toegezegd dat er een onafhankelijke bezwaar adviescommissie komt, dit wordt nu herhaald.
4. Toezegging aan het lid Van Weyenberg om in de reactie op Donner ook in te gaan op andere groepen, waar Donner geen oplossing voor biedt: de objectivering op de groepen die niet in Donner zitten wel meenemen in de kabinetsreactie op het rapport.
5. Er wordt nog gezien hoe de compensatie ten aanzien van andere niet CAF-11 zaken vorm zal krijgen.
6. Toezegging aan het lid Omtzigt dat de Kamer wordt geïnformeerd over stand van zaken 22 knelpunten.
7. De techniek rondom het vraagstuk van de verjaring wordt nog op papier gezet.
8. De minister komt nog terug op de wijze waarop het advies rondom de aanstelling van de tot stand gekomen is.
9. Toezegging aan de Kamer dat er gevraagd wordt om contact op te nemen met de AP om inzicht te delen over tijdspad van publicatie en daarover de Kamer te informeren.

¹ Als bijlage bij dit verslag is het ongecorrigeerd stenografisch verslag toegevoegd.

10. De minister neemt contact op met de ombudsman om te kijken hoe hij tot zijn conclusies is gekomen rondom de toeslagenaffaire en of hier documenten van de Belastingdienst aan ten grondslag liggen die gedeeld kunnen worden met de Kamer.
11. (1) De minister zegt toe zich te laten informeren m.b.t. motie Omtzigt over de tijdlijn wat-wanneer-hoe-wie en hier in de Kamer op terug te komen (*feitenrelaas*). Ook zegt de minister toe de Kamer mee te nemen in een meetmoment een halfjaar later. Waar staan we dan, per groep, per verstrekte dossiers, etc.?
12. (2) De minister komt ook binnen enkele weken terug op de tweede motie van de heer Omtzigt (*betreft rechtsbescherming*).
13. (3) De minister zegt toe aan het lid Omtzigt contact op te nemen met de OR en de vakbonden omtrent de twee raadspersonen, ook i.r.t. het gebrek aan klokkenluiders de afgelopen tijd, dat klokkenluiders zich kunnen melden in de toekomst.
14. De minister zegt toe een uitvoeringstoets te doen op de ontvlechting en de onderbouwing en risico's van de splitsing te onderzoeken, met een onderbouwing van de risico's en dit te delen met de Kamer.
15. De minister zegt toe om de nieuwe staatssecretarissen en de ambtelijke top mee te nemen in de keuzes die gemaakt worden rondom de ontvlechting van de Belastingdienst, maar ook in samenspraak met mensen in de organisatie, en hier de Kamer over te informeren.
16. De minister zegt toe met een plan van aanpak met risicoanalyse te komen voor de ontvlechting van de Belastingdienst, maar dit doet hij wel trapsgewijs: niet alles zal tegelijk of direct doorgevoerd kunnen worden, en de Kamer te informeren over welke afslagen wanneer genomen worden. Ladders vraagt specifiek om de opname van een eindbeeld in dit plan.
17. De minister zegt toe stukken te delen over de ontvlechting wanneer deze binnen de hand zijn.
18. Toezegging aan het lid Van Raan om het stempel 'fraudeurs' zo snel mogelijk te verwijderen binnen de systemen.
19. Toezegging aan het lid Leijten om schriftelijk terug te komen op zo kort mogelijke termijn op de procedure die de landsadvocaat bij de Raad van State voert.
20. Toezegging aan het lid Leijten om te kijken naar mogelijkheden om zo snel mogelijk bij de ouders de juiste informatie op tafel te krijgen, en daarin ook te kijken naar de variant om een begrijpelijke samenvatting van het dossier beschikbaar te maken.
21. Toezegging aan het lid Leijten om aan de ADR de suggestie mee te geven om de Rijksarchivaris te vragen naar ontbrekende bezwaarschriften, ook met het oog op dit in de toekomst te voorkomen.
22. Toezegging aan het lid Van Weyenberg om contact op te nemen met de minister van SZW om na te gaan wat er mis ging met signaleren binnen SZW, wat betreft de toeslagenaffaire, signalen die daar zijn verzand, en de Kamer hierover te informeren, en hier volgende week op terugkomen 'hoe dat uitzoeken vorm krijgt' (*zie handelingen*).
23. Toezegging aan het lid Omtzigt om nog deze week een procesbrief te sturen naar de Kamer met daarin een tijdpad van zijn drie ingediende moties.
24. Toezegging aan het lid Omtzigt/Leijten om terug te komen op het gesprek dat de minister heeft met de minister van JenV betreft (signalen van) strafbaar handelen.

Moties

1. SP, CU, D66. Verzoekt de regering de organisatieaanpassing dusdanig vorm te geven dat degenen binnen de Belastingdienst die het werk uitvoeren daarin een grote stem krijgen.
 - Oordeel Kamer
2. PvdA. Verzoekt de regering een pas op de plaats te maken met de reorganisatie, zodat ook de inzichten van de twee te benomen staatssecretarissen worden benut.
 - Ontraden
3. VVD. Verzoekt de regering waar mogelijk en uitvoerbaar in het komende belastingplan de eerste verbeteringen en alternatieven door te voeren, zodat we naar een beter en menselijker systeem toekunnen.
 - Oordeel Kamer
4. SGP. Verzoekt de regering de uitwerking van de aanpassing in de structuur van de Belastingdienst te monitoren, en de Kamer daarover periodiek te informeren.
 - Oordeel Kamer

5. CU. Verzoekt de regering, een haalbaarheidstoets uit te (laten) voeren op de voorgenomen ontvlechting, waarbij de consequenties, uitvoeringsrisico's en meerwaarde helder aan de Kamer worden gerapporteerd.
 - Oordeel Kamer
6. Denk. Verzoekt de regering, hieruit lering te trekken en alle lagen van de overheid ervan te doordringen dat de Staat er voor de burger is en excessieve machtsuitoefening tegen de burger verwerpelijk is en niet meer voor mag komen.
 - Ontraden
7. PVDD. Verzoekt de regering tevens, de mogelijkheden van een negatieve inkomstenbelasting mee te nemen.
 - Ontraden
8. PVDD. Verzoekt de regering, bij de compensatieregeling voor alle CAF-zaken ook de kosten die gemaakt zijn voor juridische bijstand en alle andere eenduidig herleidbare kosten die gemaakt zijn door het optreden van de Belastingdienst, mee te nemen.
 - Ontraden